GLOSA
Sindikat kulture in narave Slovenije

Mnenja in pripombe iz Mestnih knjižnic Piran in Kranj

1. Spoštovani,

   če zelo na hitro preletim predlagani pravilnik o napredovanju v knjižnicah, dobim občutek, da je glavno delo knjižničarja (bibliotekarja idr.) pisanje člankov in knjig, kot pri univerzitetnih profesorjih.

   Ko berem malo manj površno, ugotovim, da je to le delno res, kajti druga pomembna naloga je pisanje poročil.

   Splošne knjižnice pa delujejo v tesni povezavi s svojim okoljem in izvajajo mnogo del in nalog, ki jih je ta pravilnik povsem spregledal.

   Ne strinjam se z oklestitvijo kategorije razstav, poleg tega, če prav vidim, je pri vsaki razstavi potrebno narediti vsaj še zgibanko ali javno objavljeno poročilo. Kaj točno je mišljeno z zadnjo besedno zvezo ne vem, saj interna poročila o razstavah pripravimo v knjižnici za direktorje in se hranijo v mapah ki niso javne. Če pa je potrebno za napredovanje pisati še posebna poročila, potem pa je najboljše, da se preimenujemo v poročevalce. Podobno, če ne še bolj, je do kosti okleščena udeležba na izobraževanjih, kjer po novem tudi ni dovolj le potrdilo o udeležbi, temveč je potrebno zraven dodati še poročilo. Čemu? Dodan je še pogoj: »Za en dan strokovnega ali funkcionalnega izpopolnjevanja šteje oblika, ki traja najmanj šest pedagoških ur v istem dnevu«. Naj omenim, da obstajajo tudi enodnevna izobraževanja, ki potekajo v krajih, ki so oddaljeni od našega, in da je včasih čas vožnje do tam in nazaj daljši od samega izobraževanja, nam pa vzame veliko več kot »šest pedagoških ur«. Okleščene so bibliopedagoške dejavnosti, ki naj bi predstavljale eno od najpomembnejših nalog knjižnice. Ali je bilo potrebno še dodatno zmanjšanje točk za : »Objava kratkega informativnega, poljudnega besedila za otroke ali širšo javnost« s prejšnjega kriterija (za 3 objave 10 točk) na novega – 2 točki na objavo? Izbrisane so dejavnosti, kot so točke za pridobitev dovoljenja za vzajemno katalogizacijo (v katero se vlaga veliko časa in napora), koordinacijska dejavnost med knjižnicami (tudi prej ta pojem ni bil točno pojasnjen - kam tu spada npr. medknjižnična izposoja?).

   Ta pravilnik bo povsem nedvoumno najbolj prizadel manjše knjižnice, kjer je delo organizirano tako, da strokovni delavci obvladajo in delajo na različnih področjih bibliotekarske stroke, prevladujejo holisti in ne specialisti. Tudi bibliotekar lahko več krat na dan zamenja delovno mesto. Ne vidim smisla v tem, da bi bila v splošnih knjižnicah glavna knjižničarjeva naloga pisanje člankov in poročil. Seveda tudi pišemo, ko utegnemo, članke za lokalne medije in obveščamo svojo lokalno skupnost vendar je to glede na pravilnik očitno nepomembno.

   Zakaj bi radi podaljšali čas za napredovanje v novi naziv? Kakšno sporočilo je to za delavce? Kakšno mesto si zaslužijo? Ta predlog si razlagam edino tako, da je bilo v spomladanskem roku očitno poslanih »preveč« prošenj za napredovanje v naziv, zato je potrebno na MK ukrepati in knjižničarjem še dodatno pristriči peruti in to za delo, ki ga večji del laične (in sodeč po tem pravilniku tudi del »strokovne«) javnosti ne ceni dovolj.

2. Vsaka uspešna vzgoja se začne pri otrocih - iz majhnega raste veliko ... zato bi dodala, da je pri napredovanju premalo točkovano bibliopedagoško delo tako s predšolsko kot šolsko mladino, z mladimi s posebnimi potrebami, z dijaki in srednješolci.

3. Sem odločno proti novim merilom za ocenjevanje strokovne usposobljenosti v knjižnični dejavnosti. Nova merila bodo bistveno otežila in podaljšala čas napredovanja za delavce v knjižnicah. Nikakor ne razumem, da če je bilo do sedaj potrebnih 5-10-15 let za napredovanja, bo odslej za to treba čakati 7-14-21 let. V času, ko je menjavanje služb bistveno večje kot v preteklosti in v na hitro spreminjajočem se področju delovanja knjižnic, ko ne vemo niti, kaj naš čaka čez 5 let (kaj šele čez 20), je podaljšanje dobe za napredovanje ukrep, ki ni v sozvočju s časom sprememb, v katerem živimo. Ukrep je namenjen samo temu, da se (na hitro) prihrani javni denar, a po drugi strani destimulira zaposlene v knjižnicah in jim slabša že tako slab ekonomski položaj.

Najbolj bodo prizadeti ravno knjižničarji, ki imajo najnižje plače in jim je bo po novih merilih zelo težko napredovati. Iz pravilnika so npr. črtane razstave (6 ali več razstav), ki so prej prinašale 30 točk. Zdaj je

možno postaviti le strokovno razstavo s katalogom, za katero marsikdo v knjižnici ni usposobljen. Prav tako so zaostrena merila pri izobraževanjih, ki po novem prinašajo manj točk. Na udaru so tudi tisti bibliotekarji, ki bi želeli pridobiti licenco za obdelavo gradiva, saj pridobitev licence, ki je po starem

pravilniku prinašala 100 točk, v novem pravilniku sploh ni omenjena. Poudarek v novem pravilniku je predvsem na pisanju strokovnih člankov in ostalih visoko strokovnih dejavnostih, ki pa jih ne izvajajo vsi zaposleni v knjižnicah, saj nekateri, ki delajo na izposoji, sploh nimajo te možnosti. Zato so nova merila tudi diskriminatorna do delavcev v knjižnicah, ki lahko opravljajo celo vrsto pedagoških in ostalih dejavnosti, ki so zelo pomembne za knjižnico, v razmerju do uporabnikov pravzprav pomembnejše od pisanje strokovnih člankov in udeležbe na strokovnih konferencah, pa vendar te dejavnosti ne prinesejo nič ali malo točk. Točke bo torej lahko uveljavljala le privilegirana manjšina zaposlenih v knjižnicah.

4. V osrednjih knjižnicah, kot je npr. naša v Piranu, je zelo malo možnosti, da bi komu uspelo napisati strokoven ali znanstven prispevek med delom, uredništvo strokovnih publikacij pride npr. v poštev le ob jubilejnih zbornikih, predavanje v tujini, mednarodni projekti, razstave s katalogi, aktivno sodelovanje v delovnem telesu bibl. združenja (kot domoznanka sem že 2 x izrazila željo za sodelovanje, a sem bila zavrnjena, ne zaradi svojega slabega dela, ampak ker so člani lahko le iz pokrajinskih knjižnic, itd.) ... vse našteto in še kaj omogoča največ točk - seveda je to logično, a kako naj zberemo točke v manjših knjižnicah? Če primerjam to z muzeji, lahko povem, da ima kustos iz piranskega muzeja enake možnosti za pridobitev naziva kot kustos iz Ljubljane ali Maribora itd. Je jasno, kaj sem hotela povedati?

Bibliotekarji iz Mestne knjižnice Piran

5. Sporočamo, da se tudi v kranjski knjižnici ne strinjamo z novim predlogom pravilnika. Nič posebno novega ne bomo napisali kot so že kolegi prej, zato ponovno poudarjamo le **najbolj sporne točke**:

- ne strinjamo se z razponom 7-14-21,

- ne strinjamo se, da se delovne izkušnje po novem štejejo **od datuma opravljenega bibliotekarskega izpita**, kar se lahko nekomu pozna najmanj 1 leto (na že 7 let),

- prej se je imenovalo v nazive 2x letno, sedaj 1x na leto,

- ne strinjamo se, da je sedaj tako velik poudarek na raznih objavah, s čimer se zapostavlja veliko večino knjižničarjev, ki delajo večinoma na izposoji ...

Bibliotekarji iz Mestne knjižnice Kranj